

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1901. április 14.

Vasárnap.

XX. évfolyam. 29. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, úgy az előfizetési és hirdetési pénzek ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltterek díja előre fizetendő.

Hármas szövetség és kettős szövetség.

Vannak emberek, kik abban a képzelődésben élnek, hogy minden titkon keresztül látrák, holott a legnyilvánosabb dolog is titok marad előttük, mert a tüneteket összetévesztik az okokkal. Ezek az emberek mélyelméjü fejtegetésekben olvadoztak a francia köztársaság elnöke, Loubetnak az olasz flotta által való üdvözlése fölött, mely a napokban ment végbe Toulonban; és miután az új olasz miniszterelnök, Zanardelli, egy amerikai újságíró előtt talán kissé túladó módon szónoki praeludiummal vezette be az udvariasságnak ezt a viszonzását, felkapaszkodtak arra a merész állításra, hogy az olasz flotta touloni látogatása fogja tudni adni, hogy a hármasszövetségből, mert Olaszország elhagyja, kettős szövetség lesz, míg Franciaország és Oroszország az immár részükre megnyert Olaszországgal fogják a hármasszövetséget alkotni. Olaszország meggyerése onnan származnék, hogy a fiatal olasz királyné, mintha nem lennének neki az urakódó család számára komolyabb s neki megfelelőbb ellátni való dolgai, arra kérte királyi férjét, hogy az ő és a király apósa kedvéért végre változtassa meg a külpolitika irányát; továbbá onnan, hogy a kilátások Ausztria-Magyarországgal és Németországgal való kereskedelmi szerződéssek létrejöttére nagyon kétesekké váltak.

Ezt a gyermekes észjárást egész nevetséges volta szerint nagyon hamar leplezték. Nemesak Zanardelli igazította helyre fejtegetéseinek értelmét és sietett a német kancellárt, mielőtt még olasz földre lépett volna husvéti útján, üdvözölni, hanem érvényesült az a megfontolás is, hogy hisz Olaszország tartozik ama látogatás viszonzásával, melyet a francia flotta tett a múlt évben az olasz király üdvözlése végett Cagliariiban. A köszöntés udvariasság volt, annak elfogadása kötelesség. Olaszország viszonyában semmi érdemelegesen sem változott eddigi szövetségesseivel és Franciaországgal szemben, ami arra a feltevésre csábítana, hogy a touloni flottaszemle több a köteles udvariasság tényénél.

De éppen ellenkezőleg nagyon lényeges körülmény szól a mellett, hogy óvakodjunk a tünető szeretetreméltóság tulbecsülésétől. Nem kell a tünetek és okok összetévesztésének hasonló felületességébe esni azzal, hogy az orosz hajók szerény visszavonulását Toulonból és azonnal kiűző üdvözlési ingerüket, melyet Ville-

francheban a francia köztársaság elnökével szemben elégitettek ki, odamagyarazzák, hogy Oroszországnak semmi köze sincs Olaszország barátságos közeledéséhez és csak egyedül Franciaországgal akar maradni. De ugy minden értelem nélkül még sincs a dolog. Mert ma Franciaország ki van szolgáltatva Oroszország kegyelmének; ha Olaszország viszonya Franciaországhoz bensőbbé válik, akkor a francia köztársaság hatalmának és önállóságának emelkednie kell s Oroszország többé nem rendelkezhetik fölötté minden esetben és teljesen feltétlenül. Ez nem passzolhat bele Oroszország politikai czók-mókjába; legalább érthető, miért kapcsolta ki magát a touloni ünnepekből s huzódott vissza a Franciaországgal való gyengéd tete-à-tete-re. Ez pedig helyesnek tünteti fel azt a megfontolást, hogy a touloni entrevue a hármasszövetség és kettős szövetség főcsoportosulásában semmiféle változást nem idéz elő, jöllehet a Franciaország és Olaszország közt való entente-ban párja képződhetik az Ausztria-Magyarország és Oroszország közt való entente-nak. Ez pedig üdvös ugy a csoportosult hatalmak érdekére, mint különösen az európai béke fennmaradására.

Három vélemény a székely kivándorlásról.

Kézdivásárhely, ápr. 5.

A napokban a „Magyarok Romániában“ ezim Barabás Endre érdekes felolvasást tartott Budapesten, az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület“ kivándorlási szakosztályában. Ennek mintegy pendantja az az előadás, a melyet László Gyula a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara titkára, Györffy Gyula képviselő és Jancsó Benedek tartottak az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által a kivándorlás kérdésének tanulmányozás czéljából kiküldött bizottság ülésén a székely kivándorlásról.

László Gyula, a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara titkára számadatokkal igazolta, hogy a románság lakta vidékek lakossága szaporodik, míg a székely vidékek lakossága apad. A székely magyarság Romániába való kivándorlása erkölcsi is káros hatású szerinte, mert a nép odakint az izákoságra szokik s vagyoniilag nem gyarapszik. A székelység közgazdasági viszonyai részint a vasut hiánya, részint a román vámháboru miatt nem javulhattak, nagy baj előidézői az arányosítás és az erdő jogoknak egyesek, konzoreciumok által történt összevásárlása. Vizályos állapot a székely szerint, hogy a székelyföldön magasabb kultúra nincs, a művelt, tanult elem elhelyezést nem talál. A székelység kiképezetése gyorsabb eredményt mutat föl s a székely fiugyermekek kivándorlása ennek révén csökkent is, nem így a székely leányok kivándorlása, bár a sepsiszentgyörgyi szövő és dohánnyágyár, az udvarhelyi lentermelés fölkarolása eredményekkel kecsegtet.

A bizottság Rubinek Gyula felszólalása után

elhatározta, hogy fölterjesztés intéztessék a földmívelési miniszterhez a Székelyföldön a marosvásárhelyi iparkamarával kapcsolatos mezőgazdasági és erdészeti munkaközvetítő intézet felállítására ügyében, valamint aziránt is, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet a Székelyföldön hitelszövetkezeteket, esetleg megyei központokat létesítsen, melyek hivatása volna az idegen pénzüntézetek kezéből a jelzálogköcsöcsöket konvertálás útján kivenni.

Györffy Gyula országgyűlési képviselő a székely-kérdés alapos ismerője tartott ezután érdekes előadást. A munkaközvetítésről és a földhitelviszonyok rendezéséről nem sok javulást vár. A székely munkás az alföldi mezőgazdasági munkát nem érti. Az idegen pénzüntézetektől való félelmet tulzattnak tartja s konstatálja, hogy a székelyföldi helyi intézetek 20—24 százalékra dolgoznak, míg az Albina kamatja sokkal kisebb. Részletesen ismerteti azokat az alapokat s azoknak rendeltetését, melyekről László Gyula szól, kijelenti, hogy azok most is oly czélokra vannak felhasználva, melynek hasznát a nemzetre elvitatni nem lehet. Szerinte a kivándorlás tisztán gazdasági kérdés, miért is azt javasolja, hogy a kérdést tisztán ezen az alapon tegyék tanulmány tárgyává, a kitelepitést ellenzi, azon nézetének ad kifejezést, hogyha le veszik a székely nép vállairól, vagy legalább is könnyítik azokat a terheket, melyek a birtokrendezésből ráhárulnak, lényegesen csökken a kivándorlás. Részletesen kiterjeszkedve a székelység bajaira, azok okát első sorban a 48-as idők után a népre rótt állami terhekben látja, majd a birtokrendezés, tagosítás és kataszter rendezéséből a népre háruló költségek miatt vesztette el a székely szerint az a nép a talajt a lába alól.

A bajok gyökere az általános elszegényedésben rejlik, ezen kell a kormányzatnak és társadalomnak, segíteni, hogy megmentsük azt a fajt, amely ott az idegen nép közé élve állami és nemzeti feladatot teljesít.

Jancsó Benedek teljesen jól festettnek ismeri el azt a képet, melyet Györffy rajzolt a székelyek kivándorlásáról. Ő is a tagosításnak tulajdonítja a bajok nagy részét, de konstatálja, hogy a kivándorlás már a 40-es évek elején és azóta is olyan mérvű volt, mint ma. A székelyföld soha sem volt ugynevezett áldott ország. Három kategóriába foglalja össze a kivándorlás megállítására irányuló tennivalókat; első feltétellel a eselédviszonyok javítása, második a mezői munkások megélhetésének biztosítása s a harmadik a székelyföldi kisipar és kereskedelem fellendítése. Szükségesnek tartja, hogy okaival egy helyi bizottság is foglalkozzék. A telepítés kérdésében a székelység telepítését Erdély szívébe látná jónak összpontosítani, nem lehet a székely kérdést az o tani tiszta magyarság kérdésé-től elválasztani.

Háromszék vármegye közigazgatási bizottságának üléséből.

Sepsiszentgyörgy, április 9.

A bizottság ülését Potsa József v. b. t. tanácsos, főispán azon bejelentéssel nyitotta meg, hogy a fősorozáson, mint polgári elnök, távollévő alispánt a vármegyei főjegyző helyettesíti. Főorvos szintén a sorozáson részt vesz; tisztügyész beteg és dr. Künnle Tivadar h. tisztügyész helyettesíti.

A havi jelentésekből felemlítjük a következőket:

Közigazgatás.

Vajna Miklós, vármegyei főjegyző által előterjesztett alispáni jelentés szerint: Kelemen Lajos tisztügyész 12 napi és Kónya Miklós főszolgabíró 3 napi szabadság időt élveztek.

Lakatos Gyula az orbai-járásba beosztva volt irodavezető irnok Kovászna nagyközség jegyzőjévé választatván meg; a főispán urnak folyó évi március hó 28-ról kelt 379. számú intézkedésével orbai-járás irodavezető irnoki állásától felmentetett.

Iktatóra érkezett 2608 drb. Ebből a hátrálékok közgyűlési elintézés tárgyát képezik. Tizenöt napos utazási igazolány kiadott 286 drb. Egy éves utlevél kieszközöltetett 740 drb. A vármegyei pénztárnak és az ös zesített gyámpénztárnak váratlanul eszközölt vizsgálatáról felvett jegyzőkönyvet és leleteket bemutatta.

Gyámügyek.

Séra Tamás, árvaszéki elnök jelentése kimutatja, hogy február végén az árvák létszáma volt 12695, márciusban gyámság alá helyeztetett 368, összesen 13063 személy.

A háromszékvármegyei összesített gyámpénztárról leadott forgalmi kimutatás a következőket tartalmazza: Kézpénz. Áthozatal február hóról 7161 kor. 12 fillér. Ehhez bevétellett összesen 3104 kor. 96 fillér. Ebből kiadott: 11907 kor. 61 fillér, melyet a bevételből levonva 1197 kor. 35 fillér készpénz jött át április hóra. Ezen összeg és a még befolyó pénzek árvák kielégítésére készletben kell hogy tartassanak, miért újabb kölcsönök nem engedélyeztetnek.

Adóügyek, pénzügy.

Tusa Gyula kir. pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató jelentése szerint az összes ágazatokban befolyt 161,691 korona 20 fillér, 23.157 kor. 15 fillérrel kevesebb a megelőző évi hasonhavinál.

Adóban maradt hátrálék 170,720 korona, haddij 3585 kor.

Fogyasztási adó alá eső szeszfordékban próbamérések tartattak.

Engedélyeztetett fizetési halasztás 3, só és dohányárulás 7, bélyegadás 1 esetben.

Fogházügy, közbiztonság.

Stocker Antal kir. ügyész jelentéséből felemlítjük a kézdívisárhelyi kir. törvényszéki, valamint a vármegye területén lévő kir. járásbírósi fogházakban 1901. március hó utolsó napján le volt tartóztatva 35 elítélt, 10 vizsgálati, összesen 45, ezekből 37 férfi, 8 nő.

Időközben még 82 egyén volt letartóztatva.

Bűnvádi feljelentés a hó folyamán beérkezett 71. Súlyosabb bűneset 3 merült fel. Törvényszéki boncolás 6 esetben volt.

Közmunka, közlekedés.

Gyárfás Győző, kir. főmérnök havi jelentéséből felemlítjük.

Március hónapban közlekedési akadályok nem fordultak elő, némely apróbb nehézségektől eltekintve.

Az „előrenemláthatók“ fedezete terhére a kézdívisárhely-kászoni közuton lévő 5. számú Torjapatak-híd felszerkezetének helyeállítására került fel.

Vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur 6 nagyméltóságának vonatkozó rendelkezése folytán Peselnek községben építendő állami iskola munkáira újabb versenytárgyalás kiírása megtörtént. Maksa községben az új állami iskolaépület a helyszínén kitűzött s Nyén község új iskolájának építése a közvizsgálatoknak korábban való megtartásával kapcsolatosan fog folyamatba tétetni.

A székely iparkamara közgyűlése.

Marosvásárhely, április 3.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara március 30-án tartotta meg nagy érdeklődés mellett ez évben második teljes-ülését Tauszik B. Hugó kir. tanácsos elnökletele alatt.

Legelőbb is megemlékezett az elnök Málk József szerkesztő, kamarai tag haláláról, mit a teljesülés mély részvétellel vett tudomásul.

Helyesléssel vett tudomást az ülés a kereskedelmi miniszter azon intézkedéséről, hogy akamara ajánlatára a haralyi kádár háziiparosokat, kik újabb anyag és munka hiányában tömegesebben kez-

nenek kivándorolni, ha a kovásznai ipari hitelszövetkezet kebelébe lépnek — anyagi és erkölcsi támogatásban részesíti, valamint, hogy ugyancsak a kamara kérésére a székelyudvarhelyi szabó iparosok képzése céljából ott szabászati tanfolyamot rendezett és folytatolag Székelykeresztúrra, azután pedig Kovásznán szándékozik ilyen rendezni, sőt a székelyudvarhelyi lábbelikészítő iparosokat is segíyezti, ha azok szövetkeznek.

Ezután a kamara székhelyén létesítendő munkaközvetítő intézet bizottságilag ajánlott tervezetét ismertette László Gyula kamarai másodtitkár. A bizottságot a munkálatnál azok a szempontok vezették, hogy a munkáselem a székely vármegyékben nem talál elhelyezést, gyámolító utmutató híján kivándorolnak. Iparosok, kereskedők, mezői és erdő munkásokra. Együttal bemutatta az évi költségvetést és javasolta, hogy erre fedezet a kormánytól kéressék.

A terjedelmes, gyakorlati eredményeket ígérő javaslat így a kereskedelmi kormányhoz felterjesztetik, hogy az akár egyedül, akár a földművelési kormányval gondoskodjék arról, hogy a székelység ne kallódjék el a keleti határról, találja meg életfeltételeit itthon. Ez oly fontos állami érdek, minek támogatásától a magyar kormány nem zárkozhatik el.

Máthé József.

Tanügy.

Meghívó. A háromszékvármegyei tanítótestület sepesi-járású fiók köre 1901. év április 25 én délelőtt 9 órakor Nagy-Borosnyó községében rendezett tavaszi gyűlést tart, melyre a fiókkör t. tagjait, valamint a tanügy iránt érdeklődő nagyérdemű közönséget ezennel tisztelettel meghívom.

Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. 3. Gyermekek isteni tisztelet. 4. A phonomikiai módszer gyakorlati bemutatása Benke Irma által. 5. Értekezés: Butyka Vilmos által. 6. Az alapművelet. 9-es próbájának magyarázata: Hadnagy Mihály által. 7. A központi választmány által kitűzött eme vitatétel: Helyese-e az évzáró vizsgálat? Nem szükséges-e annak módosítása, esetleg eltörlése? A vitaközzet bevezeti P. p. György. 8. A munka-napló tervezetének ismertetése a kiküldött bizottság által, illetőleg a legzezszerűbb terv megállapítása és elfogadása. 9. A tagsági díj s egyben a temetkezési járulékok befizetése. 10. A jövő gyűlés tárgyának és helyének megállapítása.

E gyűléssel kapcsolatban tervezett gyermeki isteni tisztelet több időt igényelvén: Kérem a pontos megjelenést, hogy a gyűlés többi, szintén fontos tárgyai megvitatására is elég idő maradjon.

Illyefalva, 1901. év április 8-án.

László Lukács,
elnök.

A kereskedő-ifjak tánczestélye.

Kézdívisárhely, 1901. ápr. 10.

Rég ismert dolog ama előzékenység, izlés és kedélyesség, mely a helybeli kereskedő-ifjak mulatóságát jellemzi. Nem csoda tehát, ha mulatásaikban szívesen vesznek részt mindazok, kik az egyszerűségben felfalálni képesek a nagyszerűséget. Az estély anyagi és erkölcsi sikere ezuttal sem hagy fenn semmi kívánni valót.

A csinosan feldíszített tanácsterem egy elegáns társaságot fogadott be ezuttal is. A kereskedő ifjak méltán meg is érdemlik a pártfogást, mert az ő mulatásukban ki van zárva, hogy valaki jól ne találja magát. A derék rendező bizottság élén Fejér Antal társulati elnökkel mindent megtett, hogy a jó mulatóság keilkeiből semmi se hiányozzék.

Az estély-rendező bizottság bájos elnökei: Fejér Károlyné és ifj. Kupán Józsefné, valamint a bál védnökei mindent megtettek az erkölcsi siker érdekében.

Folyt is a mulatóság kiváló jó kedélyvel a haj-

nali órákig. A francia négyeseket 25—30 pár tánczolta. A leányoknak, ifju nőknek, sőt még a jó mamáknak is jutott tánczos, mert 1 kereskedő estélyén tánczos mindég sok van és nem tesznek úgy, mint más estélyeken szokás, hogy a tánczterem központját, mint bámulók és bírálók foglalják el, hanem, mint gentlemann emberekhez illik, vagy tánczolnak, vagy a tánczosoknak tért engednek s nem kényszerítik a más tánczosokat arra, hogy egymás lábát tapossák s karjaikkal gombóczot osztogassanak. Más estélyeken is vigyázni kellene erre, önként és nem figyelmeztetésre.

A városi intelligencia minden osztálya képviselve volt, mintegy bebizonyítani akarta, hogy a kereskedő-ifjak iránt, kik más estélyek sikerét tömeges részvétükkel szokták biztosítani: hálás tud lenni. Így is van ez helyesen. Egymás kölcsönös megbecsülésében van a haladás és szeretet s e kettő mindig megelégedést eredményez.

Ki kellene emelnem egyenként a sok szép leányt és asszonyt, de hogy haragne legyen, együttesen mondom el róluk, hogy mind méltó gyöngyei voltak a társaságnak. Az éjfél szünet alatt megtartott tombolajáték is nagyon kedélyesen folyt le. A tormareszelőnek úgy örvendek a fiatal urak, mint a kisasszonyok a diszes albumnak. Ha volt szórakoztató jó multság, volt megfelelő jövedelem is. Ennélfogva a kereskedő-ifjak társulata méltán teheti e koszorut is az eddig szerzettekhez s büszke lehet rá.

Vigyázó.

Felhívás előfizetésre.

Az új évnegyed közeledése alkalmából előfizetésre hívjuk föl városunk és vidéke közönségét s általában a székelység barátait.

Két évtizede már, hogy a „Székelyföld“ mint a szabadelvű eszmék hirdetője, az országos szabadelvűpárt egyik vidéki organuma, a székelység köznevelődési és közgazdasági érdekeinek szolgálatára megalapított s e hosszú időn keresztül, ha szerény eszközökkel is, de mindig becsületes ügykezzettel törekedtünk arra, hogy igénytelen, de hazafias munkásságunkkal olvasóink bizalmát kiérdemeljük. Hogy mennyire sikerült ez, nem a mi feladatunk megítélni. Részünkről, a már 20 éves multra való visszatekintéssel, kedves kötelességünk annak kijelentése, hogy a mi sikert fölmutathattunk, abban jelentékeny része van lapunk t. olvasóközönségének és munkatársainak, kik anyagiilag és szellemileg támogatták lapunkat. A midőn ezt hálás szívvel konstatáljuk, egyuttal bizalommal kérjük az új évnegyed alkalmából ismételtlen a szíves támogatást.

Igen-igen ohajtának nagyobb terjedelművé tenni, magasabb színvonalra emelni lapunkat, mert ezt, — érezzük, — a székelységnek hova tovább mind jobban növekedő bajai is megkövetelnék. De ezt csak azon esetben tehetjük, ha lapunkra minél többen előfizetnek.

Lapunk előfizetési díja jövőre is marad a régieben.

Negyed évre: 2 korona 50 fillér.

Fél évre: 5 korona.

Egész évre: 10 korona.

Ismételtlen kérjük a t. közönség becses pártfogását.

Kézdívisárhely, 1901. ápril 13.

A Székelyföld szerkesztősége és kiadóhivatala.

Kérelem és felhívás.

Néhai Simó József, Dánó Ferencz és Molnár Dániel tanító uraknak volt tanítványai síremléket akartak állítani. A mozzalom minden irányban megindult, de az intéző kezok, néhai Barabás Mór és Török Bálint személyében szintén jobblétre szenderültek. Az általuk gyűjtött 34 korona a kisegítő takszékban van elhelyezve. Egy város érettkoru nemezedéke még a szűkös anyagi viszonyok között sem hagyhatja megkezdett kegyeleti munkáját félbe s így bizalommal kérjük mindazokat, kiknél gyűjtőiv van, vagy mint volt tanítványai az illetőknek, e célra gyűjteni vagy adományozni akarnak, f. év május 1-ig alulírtaknál jelentkezzenek, vagy adományaikat küldjék el. Az emlékoszlop honi, székely gyártmány, igen csinos kivitelben már meg van

rendelve, holott pénz még kevés. Az időt tehát használjuk fel, hogy a hiányzó 86 koronát kite-remszük.

A hála a legszebb erény! Mutassuk be, hogy azzal mi mindnyájan bírunk.

Kézdivásárhelyt, 1901. április 10-én.
Nagy Károly és ifj. Kupán József.

NAPI HIREK.

— **Kinevezés.** Kézdivásárhelyi Jancsó János kir. postatakarékpénztári tisztet a kereskedelmi miniszter kinevezte postatakarékpénztári segédpénztárossá. Gratulálunk.

— **Miniszeri köszönet.** Szabó Mózes kézdivásárhelyi szeszgyárosnak az itteni polg. leányiskola javára, boldogult neje szül. Sebesi Ilona aszszony emlékére tett 200 koronás alapítványért a vallás- és közoktatás m. kir. miniszter köszönetét nyilvánította.

— **Kinevezés.** Háromszékmegye főispánja Magyaróssi Ferencz kézdivásárhelyi szolgabírói irodavezetőt áthelyezte Kovásznára s helyébe a tehetséges Bokor György gyakornokot kinevezte irodavezetővé.

— **Papi beköszöntő.** Szabó Jenő ref. lelkész Kézdivásárhelyre f. hó 21-én délelőtt fog beköszönteni. Beiktatását Bartók György püspök, akadályoztatása esetén Nagy Károly theol. tanár és Révay Pál sepsiszentgyörgyi lelkész fogják teljesíteni. Részleteket jövő számunkban.

— **Április 11-ike Kézdivásárhelyen.** A 48-as törvények szentesítésének emlékére ápril 11-ikén Kézdivásárhelyen ez évben is ünnepély volt. A középületeken nemzeti lobogók jelezték az ünnepet, előző este kivilágítás volt a főtéren. Az iskolák pedig ünnepet rendeztek, melyek siker dolgában nem maradtak mögötte a megelőző ünnepeknek. Az *all. el. fiu- és leányiskolában* M. Székely János igazgató magyarázta meg a kis gyermekek felfogásához szépen alkalmazott beszédben a nap jelentőségét; Jancsó Róza és Sükös József tanulók szép verseket szavaltak s a 3 felsőbb osztály növendékei hazafias dalokat énekeltek. — *A rom. kath. főgymnasiumban* szentmisével vette kezdetét az ünnepély, melyet Kovács József tanár végzett fényes segédlettel. Mise után egyik tanteremben a Himnusz elnevelésével vette kezdetét az ünnepély; Vargyasi István és Martzi Ágoston gymn. tanulók hazafias költeményeket szavaltak. Közben Hassák Vidor, igazgató mondott egy gyönyörű, hasonlatokban gazdag, hazafias beszédet, szépen fejtegetve az ünnepély jelentőségét. Végül az ifjuság elénekelte a Szózatot. — *Az all. polgári fiu- és a nőegylet polgári leányiskolája* együtt tartották meg az ünnepélyt az el. isk. tornacsarnokában. Itt már szép közönség is vett részt. A polg. leányiskola növendékeinek gyönyörű, szívet-leket vidító szép dalai mindig nagy közönséget vonzanak. Így volt most is. Az ünnepély célját Baló László, a polg. fiúiskola érdemeiben gazdag kitűnő igazgatója röviden, de lelkesen magyarázta meg az ifjuságnak, mely lelkes éljenzéssel honorálta a magas színvonalon állott tartalmas beszédet. A növendékek közül Szvoboda Ilona, Vajna Erzsike és Jancsó Irén szavaltak hazafias költeményeket, tapsokra ragadva velők a közönséget. Az ifjuság közül Bakk Imre VI. o. t. tartott talpraesett felolvasást a nagy napokról. A szép ünnepélyt a Rákóczy-induló elragadó szép előadása zárta be.

— **Balogh Ignác** szárazpataki plebános volt gyulafehérvári theologiai tanár 25 éves papságának és születése 51-ik évének megörökítése emlékére 4000 korona alapítványt tett az erdélyi rom. kath. Status kezéhez, s az erről szóló alapítványi oklevelet a püspöki hivatalhoz be is küldötte. A nemeslelkű alapító célja, hogy az alapítványi összeg kamataiból a esiksomlyói rom. kath. fi-növeldében első-sorban egy, az ő rokonsága kötelékébe tartozó, jó tanuló teljes ellátásban részesíttessék. Ha pedig a rokonság körében alkalmas tanuló nem lenne, akkor egy esikmegyei illetőségű szegény, de jó tanuló szé-kely ifju élvezze az alapítvány jövedelmét tanulmányai végzése alatt. Ugyancsak nevezett plebános ezen jubilaris évforduló alkalmával a kézdivásárhelyi-kantai gymnasiumnak főgymnasiummá való fejlesztése céljaira aláírt 200 korona alapítványi össze-

get lefizette. A követésre méltó szép tett további dícséretre nem szorul, magunk részéről a legszívesebben gratulálunk az Ur szolgálatában negyedszázadot eltöltött derék plebános kedves ünnepéhez és szép tényeihez. Szívből kívánunk a derék férfinak újabb s az eddigieknél derültebb 25 évet élni és tölni.

— **Az április 11-iki ünnepély** a kovásznai állami iskolánál szép eredménnyel folyt le a közp. isk. egyik tantermében, a következő programmal: 1. Megnyitó beszéd: tisz. Ignác László ev. ref. lelkész által. 2. Ének az V—VI. oszt. leány-növendékektől. 3. Szavalt egy VI. oszt. leány. 4. „Táltosok kara“, énekeltek a III—VI. oszt. fiúk. 5. Alkalmi beszéd, elolvasta Bideskuthy Ilona tanítónő. 6. Hymnus, énekeltek a tanulók. 7. Szavalt egy VI. oszt. fiu. 8. Induló, énekeltek az V—VI. oszt. leányok. 9. Igazgatói bezáró beszéd. A szépen sikerült ünnepély kevés vendég jelenlétében folyt le. Ezen nap alkalmából a hivatali s néhány magánépületen zászlók voltak kitűzve.

— **Nagy vihar** dult kézdivásárhelyen mult esütörtökön délelőtt 11 óra tájban. Sűrű, nagy eső eseppek, menydörgés kíséretében oly nagy szél dühöngött, hogy kerítéseket, fákat döntött le, épület-fedelekéről cserepeket, zsindeket tépett le s olyan por-felleg volt, milyent régen nem láttunk.

— **Borzasztó tűzvész** pusztított mult esütörtökön délután Bereczkben. A legnagyobb szél-viharban kigyuladt egy istálló s pár perc alatt lángban állott egy egész ház-sor s mire a táviratilag odahívott kézdivásárhelyi tűzoltók megjelentek, a tűz már iszonyu pusztítást vitt végbe. Benkő Lajos oszt. parancsnok vezetése alatti derék tűzoltók önfeláldozó munkájának sikerült estefelé a tüzet lokalizálni, ehhez persze hozzájárult az a kedvező körülmény is, hogy a nagyszél lecsendesedett. Leégett mintegy 35 gazdának 55—60 gazdasági épülete, bennük butorok, takarmány stb. Emberéletben kár nem esett, de anyagiakban óriási, mivel biztosítva kevés volt.

— **Halálozások.** Dr. Halász Ignác, a kolozsvári egyetemen magyar és ugor összehasonlító tan-szék kitűnő tanára, 46 éves korában. Bedő Ferencz, Székely-Udvarhely város ékes szava, szépiehetségű ref. papja 50 éves korában, jobblétre szenderültek. Haláluk érzékeny veszteség a tudományra és a ref. egyházra.

— **Kovács Tivadar,** a kitűnő ballet- és tánc-mester Kézdivásárhelyre érkezett s jövő kedden (ápril 16-án) egy hat hétre terjedő táncztanítási tanfolyamot fog megnyitani. Ismételten is szívesen ajánljuk a módszerre, finom modorára nézve páratlan tánczmestert a közönség figyelmébe.

— **Gyászhir.** Kézdivásárhelyi ifj. Zsigmond György derék iparos polgártársunkat és családját egész, váratlanul súlyos csapás érte: neje sz. László Mária, egy kedves és jó háziasszony, mintaszerű családanya, f. hó 12-én délután influenzával kapcsolatos rohamos tüdőlobban alig 5 napi szenvedés után elhunyt. Bántos férjén kívül gyermekei: György tanárjelölt, Anna, férj. Hamar Endréné és Gyula s széleskörű rokonság siratja korai elhunytát. Temetése április 14-én vásárnap délután lesz. Nyugodjék békében.

— **Egy bíró halála.** Kézdivásárhelyi Földes (Klinglein) Béla, a esikszentmártoni kir. járásbíró-ság kitűnő képzettségű, nagyszorgalmú ifju albirája, ápril 7-én agyszélhűtés következtében meghalt. Temetése igen nagy részvét között ápril 9-én volt Csikszentmártonban. Nyugodjék csendesen.

— **Közügylés.** A „Kézdivásárhelyi Kereskedő-ifjak Társulata“ folyó évi ápril. hó 14-én, az az vasárnap, délután saját helyiségeiben rendes évi köz-gyűlést tart, melyre az uton is felhívjuk az érdekeltek figyelmét. Vendégeket is szívesen látunk. Tárgysorozat a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv felolvasás és hitelesítés. 3. Titkári jelentés. 4. Pénztárak jelentése. 5. Számvizsgálók jelentése. 6. Költségeloirányzat az 1901. évre. 7. Jelentések, indítványok és javaslatok. 8. Válaszmányi tagok és számvizsgálók választása. Fejér Antal, elnök. Vargha Vilmos, titkár.

— **Szekely fiuk iparos tanulókul felvétele.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara a következő átiratot intézte megyénk nagyérdemű főispánjához: „Nagyméltóságú Potsa József v. b. t. t., es. és kir. kamarás, főispán urnak Sepsiszentgyörgy.

A szekely fiuk iparos tanulókul való fel-vételét ez évben május hó folyamán óhajtanók eszközölni. Tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, szíveskedjék a nagybecsű vezetése alatt álló vármegye érdekelt közönségét felhívni, hogy ipari pályákra adandó gyermekeik keresztlevelét, iskolai és ujjraoltási bizonyítványait ez évi május hó 15-éig Nagyméltóságodhoz nyújtsák be. Méltóztassék ugyan-ekkor figyelmeztetni a közönséget, hogy ez években felvétel nem kétszer, mint a megelőző években, hanem csak egyszer lesz. Elhelyezésre csak azok az ép, egészséges fiuk számíthatnak, kik legalább 4 elemi osztályt végeztek, 13 évet betöltöttek és 16 évet még nem haladtak. A felveendő fiuk elutazása június hónap végén lesz. A jelentkező fiuk névszerinti kimutatását május hó 20-áig kérjük kamaránkhoz juttatni. Maros-Vásárhelyt, 1901. április hó 3-án. Tauszik B. Hugó s. k., kir. tanácsos, elnök. Sz. Szakács Péter s. k., titkár. E felhívást melegen ajánljuk a szülők figyelmébe azzal, hogy folyamodványai-kat nagymélt. Potsa József v. b. t. t., főispán urhoz május hó 15-éig multhatatlanul adják be.

— **Halálozás.** Részvétellel közöljük a hirt, hogy kézdivásárhelyi Kovács Lajos, hunyadmegyei föld-megyei földbirtokos, 48-as honvéd, f. hó 6-án elhunyt. A boldogultban id. Tóth Istváné, humán intézeteink buzgó aienőke s K. Csizsár Józsefné, jótékony intézeteink áldozatkész pártfogói édes test-vérüket veszítették. Haláláról a következő gyász-jelentést adták ki: „Alólirottak mélyen elszomorodott szívvel jelentik, hogy Kovács Lajos földbirtokos, Hunyadmegye törvényhatósági bizottságának tagja, volt 48-as honvéd folyó hó 6-án éjjeli 1 órakeréle-tének 68-ik évében, hosszas betegeskedés után maros-solymosi birtokán örök álmra hunyta szemeit. Temetése f. hó 8-án délután 4 órakor lesz Maros-Solymoson az evang. reform. egyház szertartása szer-int. — Mely szomorú végtisztességtételre a boldo-gultnak összes barátai és ismerősei tisztelettel meg-hívatnak. Áldott legyen emlékezte! Maros-Solymos, 1901. ápril hó 6-án. Kovács Nina férj. Sente Bé-láné, Kovács Lajos, Kovács Albert, m. kir. honvéd-százados, mint a boldogultnak gyermekei. Kovács Ida, Kovács Emilia, Kovács Klári, mint testvérek. Krisz Ferencz, Krisz Elemér, Krisz Árpád, Sente Béla, Sente Anna, Sente Lajos, Kovács Fréda, mint a boldogultnak unokái. Sente Béla, mint vő. Hutter Alfréda f. Kovács Albertné, mint az elhunyt-nak menyje. Özv. Kovács Dánielné, Keresztes Kata-lin, Keresztes Laura, mint az elhunytanak sógorói.

— **A király adománya.** Hatezer koronát adott a király a legfelső családi alaphól az „Ország-gos gazdasági munkás- és eseléd-segítő pénz-tár-nak. Ma kapjuk ennek az adománynak a hírét. Ó Felsége egy másik rendelkezésével tetézte az ajándékot. Meghagyta, hogy a család alap birtokosainak másféle nyugdíjra igénynyel nem bíró alkalmazottait vegyék fél a segítőpénztárba.

— **A király Budapesten.** A király az ed-digi megállapodások szerint folyó hó 22-én érkezik Budapestre. Több mint egy hónapig fog a budai várban és Gödöllőn főlválva tartózkodni. Páratlan ünnepélyességné lesz színhelye a budai vár, ugya-nis itt fogja a király átnyújtani a bibirnoki kalapot a prágai és krakkói érsekeknek. Ez az aktus most történik először Magyarországon. Az udvari bált valószínűleg 28-án tartják meg. A bálón és a katonai diszszemlén Ferencz Ferdinánd trónörökös és az uralkodóház többi tagjai is részt fog venni.

— **Erős szélvihar** vonult el e hó 11-én d. e. 10 órakor Kovászna fölött. A vihar 11 óra után or-kánná fajult. Ekkor már a község valóságos por-felhőbe volt burkolva. Az 1 1/2 óráig tartó szélvész az épületekben és fáknban nagy károkat okozott.

— **A gőz- és kádifűdő** Kézdivásárhelyen jövő keddtől vasárnapig (ápril 16—21-ig) gőzkazán ja-vítás és általános tisztogatás miatt zárva lesz.

— **Felhívjuk t. olvasóink figyelmét** Apró An-drás okl. köműves, ács és kőfaragó-építész mai szá-munkban közölt hirdetésére. Nevezett nagy szerepet vitt áll. el. iskolánk építésénél s ezenkívül mint ki-tűnő szakembert is ajánljuk az építő közönség b. figyelmébe.

Sz. 4518—1900. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bogdán Ferencz végrehajtónak, Dancs Lajos (Lászlóé) végrehajtást szenvedő elleni 140 K. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében, a kézdivásárhelyi kir. törvényszék (a kovásznai kir. járásbírósa) területén lévő, Körös község határára fekvő, a körösi 650. sz. tjkvben foglalt, az 1308. hrsz. ingatlanra 17 K., a 760. hrsz. ingatlanra 22 K. A körösi 509. sz. tjkvben foglalt 1384. hrsz. ingatlanra 30 K. A körösi 97. sz. tjkvben foglalt 266., 267., 268., 269., 270. hrsz. ingatlanra 383 K. A körösi 934. sz. tjkvben foglalt 605., 607. hrsz. ingatlanra 5 K., a 761. hrsz. ingatlanra 17 K., a 794. hrsz. ingatlanra 15 K. A körösi 262. sz. tjkvben foglalt 1241. hrsz. ingatlanra 30 K. A körösi 934. sz. tjkvben foglalt 1371., 1372. hrsz. ingatlanra 71 K., a 2113. hrsz. ingatlanra 26 K. A körösi 262. sz. tjkvben foglalt 1382/a. hrsz. ingatlanra 3 K., az 1743. hrsz. ingatlanra 27 K., a 2150. hrsz. ingatlanra 19 K., a 2222. hrsz. ingatlanra 19 K., a 3014. hrsz. ingatlanra 14 K. A körösi 935. sz. teleknyvjében foglalt 537. hrsz. ingatlanra 8 K., az 595. hrsz. ingatlanra 2 K., az 1288. hrsz. ingatlanra 32 K., az 1825., 1827. hrsz. ingatlanra 9 K., a 2279. hrsz. ingatlanra 54 K., a 3306/7. hrsz. ingatlanra 4 K. A körösi 963. sz. tjkvben foglalt 1341. hrsz. ingatlanra 45 K., az 1734. hrsz. ingatlanra 54 K., a 2131. hrsz. ingatlanra 13 K., a 2407. hrsz. ingatlanra 26 K., a 3272., 3273. hrsz. ingatlanra 6 K. A körösi 492. sz. tjkvben foglalt 1981. hrsz. ingatlanra 17 K. A körösi 264. sz. tjkvben fog-

lalt 3148. hrsz. ingatlanra 16 K. Összesen 982 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban a 97. számú teleknyvjében C) 1. alatt, a 934. sz. tjkvben C) 1. alatt, a 962. sz. tjkvben C) 1. alatt, a 935. sz. tjkvben C) 1. alatt, a 263. sz. tjkvben C) 1. alatt, a 492. sz. tjkvben C) 1. alatt és a 264. sz. tjkvben C) 1. alatt bekebelezett hasznélvezeti jogok sérelme nélkül, az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi május hó 11-ik napján d. é. 9 órakor Körös község háznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kovásznai kir. járásbírósa, mint tlkvi hatóság.

Kovásnán, 1901. évi január hó 3-ik napján.

Száva Jakab,
kir. albiró.

(51. 1—1.)

Eladó csűr.

Martonfalván egy 21 méter hosszú, 9 1/2 méter széles, 4 1/2 méter magas, faragott, jó fából készült

kettős csűr

3 odorral, szabad kézből eladó. Értekezhetni lehet Farkas Miklóssal Kézdivásárhelyen. (49. 1—1.)

Valódi bort

venni akarók kérjenek árjegyzéket:

Szekely borkereskedéstől

Szekely-Keresztur.

(50. 1—5.)

HIRDETÉSEK

e lap kiadóhivatalában

olcsó áron felvételnek.

OKL. KÖMÜVES, ÁCS ÉS KÖFARAGÓ-ÉPÍTÉSZ.

Alulírott elvállal minden e szakmába vágó munkát, ugymint: ut-, hid-, vízépítési munkákat, betonírozást, cölöpökre való alapozást, az egyes alátámasztó oszlopok, fa- és vasgerendák, boltozatok, alapfalak, a megterhelés szerint erőműtanilag kiszámítva.

Továbbá mindennemű építési rajzok készítését, barokk, rokokó, góth és a legújabb reneszánsz stb. stílusban költségvetéssel együtt a legutányosabb árban, minden tervezésért és kivitelért felelősséget vállal.

Ugy a helybeli, mint a vidéki közönség szíves pártfogását kéri:

Apró András,

okl. köműves, ács és köfaragó-építész.

Kézdivásárhelyt, Kertmege-utca

(52. 1—3.)

Nagy: Mondd csak kérlek Balog, vettél 'ma radnak' már osztálysorsjegyet?

Balog: Még nem, mert nem tudom, melyik a legszerencsésebb főúrda.

Nagy: A legszerencsésebb főúrda

BIHARI EDE

Budapest, Városház-utca 14. (44. 1—6.)

Gondold csak kedves barátom, minő szerencsés ember, rövid idő alatt már kétszer nyerték nála a jutalomdíjat!

Balog: Mi az a „jutalomdíj”?

Nagy: Jutalomdíj, barátom az a legnagyobb nyeremény

600,000

korona. Én ebben a főúrdaiban játszom és mondhatom, hogy nagyszerűen szolgálnak ki, a húzás után azonnal lakásomon van a húzási jegyzék.

Balog: Mi az ára az első osztályú sorsjegyeknek?

Nagy: 1/1 sorsjegy 12.— K. 1/2 sorsjegy 6.— K. 1/4 sorsjegy 3.— K. 1/8 sorsjegy 1.50 K.

Balog: De hogy rendeljem meg a sorsjegyet?

Nagy: Veszél egy 2 kros levelezőlapot, kiválasztol az alábbi számok közül egyet vagy többet és megírod, hogy küldjék utánvéttel a czimedre. Ha a pénzt postautalványon előre beküldöd, elegendő, ha a szelvényre ráírod a címet és a számot, amelyet kiválasztottál.

Balog: Ez nagyon egyszerű és nem is drága!

Nagy: De ne várj soká és rendelj azonnal.

Balog: Akkor sietek, azonnal írok és rendelek egy szerencseszámot

BIHARI EDE

főelárusítónál

Budapest, Városház-utca 14.

Számjegyzék:

28727 1/4	28632 1/1	23524 1/4	53413 1/8	98411 1/2
25810 1/2	82336 1/4	34207 1/8	80301 1/2	78013 1/8
57858 1/4	43227 1/2	14231 1/2	69663 1/8	80507 1/1

**Jobb és megbízhatóbb
gazdasági- és kerti-magvak**

nem léteznek, mint a minőket

(27. 4—10.)

27 év óta szállít

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udvari szállító magkereskedése
BUDAPESTEN.

Irodák és VII. Rottenbiller-utca 33.
raktárak: (Közuti villamos megállóhelye.)

Elárusító VI. Andrassy-ut 23.

helyiségek: A m. kir. operával szemben.

226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívá-
natra ingyen és bérmentve küldi.